2009 mezőgazdasági vesztese: Magyarország ?

2009. december 28.

A magyar mezőgazdaság jövedelmezősége csökkent a legnagyobb mértékben Európában

Az egész Európai Unióban várhatóan Magyarországon fog csökkenni a legnagyobb mértékben (35,6 százalékkal ez előző évhez képest) 2009-ben az egy foglalkoztatottra kivetített mezőgazdasági reáljövedelem nagysága – derül ki az Eurostat által december 21.-én közzétett első becslésekből.

A csökkenés mindenekelőtt a mezőgazdasági reáljövedelem visszaesésére vezethető vissza.
Az Eurostat első becslései szerint az egy foglalkoztatottra (egy munkaerő-egységre) kivetített mezőgazdasági reáljövedelem 12,2 százalékkal fog csökkenni az EU27-ben 2009-ben az előző évhez képest, követve és egyúttal alaposan túlszárnyalva a 2008-ban regisztrált 2,5 százalékos hanyatló trendet. Az EU statisztikai hivatalának első, 2009-es évre vonatkozó prognózisából kiderül, hogy az összes tagállam közül Magyarországon várható a legmeredekebb, 35,6 százalékos visszaesés, ami több mint tíz százalékkal nagyobb mint a sorban következő Olaszországban (25,3%), Luxemburgban (25,1%), és Csehországban (24,1%). Eközben Nagy-Britanniában (+14,3%), Máltán (+9,1%) és Finnországban (+2,6%) idén előreláthatóan nőni fog az egy foglalkoztatottra kivetített mezőgazdasági reáljövedelem.
Az agrárjövedelem a mezőgazdasági tevékenységek által generált jövedelmet jelenti egy adott időszakban, noha bizonyos esetekben a megfelelő bevételek csak egy későbbi periódusban realizálódnak. Az agrárjövedelem-mutató tehát nem egyenlő a vizsgált időszak során ténylegesen keletkezett jövedelemmel, miként az agrárgazdaságok összjövedelmével sem szabad összetéveszteni, mivel ez az adat nem tartalmazza a más forrásokból (nem mezőgazdasági tevékenységből, bérekből, szociális kedvezményekből, tulajdonból származó jövedelemből) származó jövedelmeket – mutat rá az Eurostat.
A statisztikai hivatal szerint az uniós átlagban mért 12,2 százalékos hanyatlás elsősorban a mezőgazdasági reáljövedelmek csökkenésére vezethető vissza (ezek 14,2 százalékkal estek vissza), de a mezőgazdasági munkaerő-ráfordítás csökkenése (-2,2%) is szerepet játszott benne.

A mezőgazdasági reáljövedelem 2009-re várható visszaesése az Eurostat szerint főleg a mezőgazdaság által előállított - a termelői árak reálértékén mért - érték meredek (10,9 százalékos) zuhanásának az eredménye, miközben az input költségek reálértékben 9,2 százalékkal csökkentek. A termelői árakon mért agrártermelés 10,9 százalékos visszaesését a statisztikai hivatal mindenekelőtt a szántóföldi növénytermesztés által előállított érték 13,2 százalékos csökkenésének és az állattenyésztés reálértékben 9,7 százalékos visszaesésének tulajdonítja. Ami a növénytermesztést illeti, az értékcsökkenés szinte kizárólag az árak zuhanásával áll összefüggésben (12,4 %-os árcsökkenés), miközben az előállított mennyiség csak szerény mértékben (0,8 százalékkal) mérséklődött. Az árak a virágok kivételével valamennyi termékcsoportban visszaestek, de a legnagyobb mértékben a gabonafélék esetében (27,5 százalékkal), ami részben magyarázattal szolgál a magyar adatokra. Az iparilag hasznosított magvaknál (-15,6%) és a gyümölcsöknél (12,3%) valamivel mérsékeltebb volt az áresés. Az idén termelt gabona mennyisége 4,9 százalékkal csökkenhet a tavalyi évhez képest.
Az állattenyésztés által előállított érték csökkenése is egyértelműen a termelői árak nagymértékű visszaesésével (-8,7%) hozható összefüggésbe. A tejtermelőknél volt a legdrasztikusabb az árcsökkenés (-20,3%), a sertéshúsnál 4,2 százalék, míg a szarvasmarha-hús esetében 1,8 százalék. Eközben a tejtermelés volumene nem változott, a sertéságazatban stabil maradt, míg a szarvasmarha szektorban majdnem 3 százalékkal nőtt.
Az EU27-ben reálértékben előreláthatóan 9,2 százalékkal fognak csökkenni az input-költségek (a befektetett munka, növényvédőszerek stb.) a mezőgazdaságban, ami a termelés és az árak csökkenésének egyaránt betudható.
Az Eurostat arra is rámutat, hogy az EU27-ek átlagában 2005 és 2009 között a foglalkoztatottra kivetített reáljövedelem 1,7 százalékkal csökkent. A mezőgazdasági munkabefektetés pedig átlagban 11,5 százalékkal csökkent 2005-óta.
Mariann Fischer Boel uniós agrárbiztos „mélységes aggodalommal” vette tudomásul, hogy az előzetes adatok szerint 2009-ben 12,2 százalékkal csökkentek az egy foglalkoztatottra kivetített agrárjövedelmek az Unió átlagában. Közleményében hangsúlyozta, hogy a gazdasági válság egyértelműen nagyon súlyosan érintette a termelőket, mégpedig a kereslet csökkenésén és a viszonylag magas termelési költségeken keresztül. „Ez a helyzet még egyértelműbbé teszi, hogy egy erős, korszerű és hatékony közös agrárpolitikára van szükség. A közvetlen kifizetések az agrártermelők jövedelmének alapját képezik, kompenzálva őket az áringadozásokért. Még mindig kulcsszerepük van,

mivel az agrárjövedelmek durván harmadát teszik ki az EU-ban” – szögezte le az agrárbiztos, aki szerint a Bizottság továbbra is éberen figyeli a helyzet alakulását és nem habozik majd, ha az agrárium segítségére kell sietni. „Távolabbra előretekintve, továbbra is kitartunk egy modern KAP mellett, amely képes azoknak a sokrétű kihívásoknak megfelelni, amelyekkel a vidék a 21-ik században szembesül” – közölte Fischer Boel.
Forrás: Bruxinfo.eu